

Broj: 03/10-50-18-43-10/21
Sarajevo, 30.9.2021.

Istraživanje broj: 336
Vrsta istraživanja: KOMP

**PODSTICAJI I OLAKŠICE
ZA KUPOVINU ELEKTRIČNIH I HIBRIDNIH VOZILA
U POJEDINIM EVROPSKIM DRŽAVAMA**

Pripremila
Sena Uzunović

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

**PODSTICAJI I OLAKŠICE
ZA KUPOVINU ELEKTRIČNIH I HIBRIDNIH VOZILA
U POJEDINIM EVROPSKIM DRŽAVAMA**

Istraživanje sadrži, prema zahtjevu naručioca, podatke o podsticajima i olakšicama za kupovinu električnih i hibridnih vozila u Austriji, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Finskoj, Nizozemskoj, Njemačkoj, Sjevernoj Makedoniji, Sloveniji, Srbiji i Švedskoj.

Traženi podaci navedeni su u tabeli niže, a dodatne informacije o ovim podsticajima nalaze se u tekstu poslije tabele.

Tabela: Podsticaji i olakšice za kupovinu električnih i hibridnih vozila

Država	Propisi kojima je reguliran podsticaj ili olakšica	Naziv, uslovi i pravila dodjele podsticaja ¹ ili olakšice	Iznos podsticaja ili olakšice
Austrija	akti koje je donijela Vlada	<p><i>-podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih vozila (može iznositi najviše 30% cijene vozila),</i></p> <p><i>-izuzeće od plaćanja poreza na osiguranje vozila</i></p> <p><i>-izuzeće od plaćanja poreza na registraciju vozila</i></p> <p><i>-popust prije oporezivanja</i></p> <p><i>-izuzeće od poreza na prihod kad se vozila firme koriste kao privatna</i></p>	<p>Iznos podsticaja za fizičke osobe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -3.000 eura za električna vozila kategorije M1², -1.500 eura za hibridna vozila kategorije M1, -do 1.000 eura za električna vozila kategorije L1e i L3e, -400 eura za električne kargo bicikle. <p>Iznos podsticaja za pravne osobe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -3.000 eura za električna vozila kategorije M1, -1.500 eura za hibridna vozila kategorije M1, -1.000 eura za električna vozila kategorije L2e, L5e, L6e, L7e, - do 1.000 eura za električna vozila kategorije L1e i L3e, -do 400 eura za električne bicikle i električne kargo bicikle, -5.000 eura za električna vozila kategorije N1 2,0-2,5t, -10.000 eura za električna vozila kategorije N1 >2,5t, -20.000 eura za električna vozila kategorije M2 (mali autobus), -do 100.000 eura za autobuse i teška motorna vozila, -do 10.000 eura za javno dostupne stanice za punjenje električnih vozila.³
Crna Gora	Zakon o životnoj sredini Statut Fonda za zaštitu životne sredine	<i>-podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih vozila</i>	-5.000 eura za električna vozila kategorije M1,

¹ U svim navedenim državama podsticaji se dodjeljuju za kupovinu novih vozila, osim u Sloveniji, gdje se podsticaj odnosi na kupovinu novih i testnih vozila i prepravku vozila u električno vozilo, i Nizozemskoj, gdje se podsticaji dodjeljuju za kupovinu novih i polovnih vozila.

² Opis kategorija vozila nalazi se na kraju istraživanja.

³ Odgovor Parlamenta Austrije na upit ECPRD 4121 od 02.7.2019.

	Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati korisnici, načinu dodjeljivanja i korišćenju sredstava Fonda za zaštitu životne sredine	Korisnik podsticaja obavezan je zadržati vozilo u vlasništvu i korištenju dvije godine. Fizička osoba ima pravo na podsticaj za jedno vozilo, a pravna osoba i poduzetnik - za najviše dva vozila.	-2.500 eura za hibridna električna <i>plug-in</i> vozila kategorije M1, s emisijom CO2 manjom od 50 CO2 (g/km), -2.500 eura za hibridna vozila <i>full hybrid</i> kategorije M1, s emisijom CO2 do najviše 130 CO2 (g/km)
Hrvatska	Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Statut Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Pravilnik o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda, Pravilnik o načinu praćenja namjenskog korištenja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i ugovoreni prava i obveza, Pravilnik o postupku objavljivanja natječaja i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zakon o energetske učinkovitosti	- <i>podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih plug-in vozila</i> Obavezan je minimalni predujam od 7% iznosa podsticaja, kupac mora zadržati vozilo u vlasništvu dvije godine.	do 40% po vozilu, zavisno od kategorije vozila i vrste pogona: -za vozila s električnim pogonom ili na vodonič do 70.000 kuna, -za hibridna <i>plug-in</i> vozila do 40.000 kuna, -za vozila kategorije N1 za hibridna <i>plug-in</i> do 40.000 kuna, a s električnim pogonom ili pogonom na SPP, UPP ili vodonič - do 70.000 kuna, -za vozila kategorije N2, N3, M2, M3 s električnim pogonom, hibridnim <i>plug-in</i> pogonom, pogonom na SPP, UPP ili vodonič – do 400.000 kuna -za električna vozila kategorije L1-L7 do 20.000 kuna,
Finska	akti koje je donijela Vlada	- <i>podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih vozila</i> Za ove podsticaje namijenjeno je 6 miliona eura godišnje, a dodjeljuju se u periodu 2018 – 2021. Vrijednost vozila ne može iznositi više od 50.000 eura, uključujući PDV i porez na motorna vozila. ⁴	2.000 eura
Nizozemska	Državni sporazum o klimi	- <i>podsticaj za kupovinu novih električnih vozila</i> - <i>podsticaj za kupovinu polovnih električnih vozila</i> -za električna vozila - izuzeće od plaćanja poreza na kupovinu motornog vozila i poreza na korištenje puteva	-4.000 eura -2.000 eura
Njemačka	akti koje je donijela Vlada	- <i>podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih plug-in vozila: za vozila čija je cijena do 60.000 eura</i> Vlasnici električnih vozila registriranih u periodu 18.5.2011.-31.12.2020. oslobođeni su plaćanja poreza na motorna vozila u periodu od deset godina od dana prve registracije. ⁵	-4.000 eura za električna vozila -3.000 eura za hibridna vozila <i>plug-in</i> Vlasnici električnih vozila registriranih u periodu 18.5.2011.-31.12.2020. oslobođeni su plaćanja poreza na motorna vozila u periodu od deset godina od dana prve registracije.

⁴ Finska agencija za saobraćaj i komunikacije <https://www.traficom.fi/en/services/purchase-subsidy-electric-cars>

⁵ Odgovor njemačkog Bundestaga na upit ECPRD 4086 od 16.5.2019.

Sjeverna Makedonija	Zakon o motornim vozilima Uredba o načinu obračuna poreza na motorna vozila	Po Zakonu o motornim vozilima, vlasnici električnih vozila <i>oslobodeni su plaćanja poreza na motorna vozila</i> , dok se za hibridna <i>plug-in</i> vozila plaća 50% ovog poreza. Za samopunjiva hibridna vozila plaća se navedeni porez. ⁶	Vlasnici električnih vozila <i>oslobodeni su plaćanja poreza na motorna vozila</i> , dok se za hibridna <i>plug-in</i> vozila plaća 50% ovog poreza.
Slovenija	Zakon o zaštiti životne sredine Energetski zakon Akt o uspostavljanju Javnog fonda za zaštitu životne sredine Opći uslovi poslovanja Javnog fonda za zaštitu životne sredine Program Javnog fonda za zaštitu životne sredine	<p>Podsticaji koji se dodjeljuju fizičkim osobama odnose se na:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kupovinu novog ili testnog vozila kategorije M1, N1 i L7e na električni pogon bez emisije CO₂, -kupovinu novog vozila kategorije L6e, L5e, L4e, L3e, L2e i L1e-B na električni pogon bez emisije CO₂, -prepravku vozila u električno vozilo tako da se serijski ugrađeni motor na unutarnje sagorijevanje zamijeni pogonskim elektromotorom kategorije M1, N1, L7e ili L6e. <p>Vozila moraju biti opremljena akumulatorima čiji se rad ne zasniva na olovnoj tehnologiji. Vrijednost vozila ili prepravke ne može prelaziti 65.000 eura s uključenim PDV-om i eventualnim popustima. Iznos bespovratnog finansijskog podsticaja ne može biti veći od 20% vrijednosti vozila. Vozila moraju biti kupljena poslije 1.11.2020.</p> <p>Podsticaj se ne može dodijeliti za investiciju koja podrazumijeva kupovinu i ugradnju ili nadogradnju prototipne ili polovne opreme. itd.⁷</p> <p>Za iste prethodno navedene kategorije vozila (osim testnih) i istu vrijednost vozila podsticaji se dodjeljuju i pravnim osobama, pod uslovima propisanim za pravne osobe i navedenim u javnom pozivu koji se odnosi na pravne osobe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -do 4.500 eura za kupovinu novog električnog vozila ili za vozilo prepravljeno na električni pogon, kategorije M1, -do 3.500 eura za kupovinu testnog električnog vozila kategorije M1, -do 3.500 eura za kupovinu novog električnog vozila ili za vozilo prepravljeno na električni pogon, kategorije N1, -do 1.500 eura za kupovinu novog električnog vozila ili za vozilo prepravljeno na električni pogon, kategorije L7e, -do 1.000 eura za kupovinu novog električnog vozila ili za vozilo prepravljeno na električni pogon, kategorije L6e, -do 750 eura za kupovinu novog električnog vozila kategorije L3e, L4e ili L5e, -do 500 eura za kupovinu novog električnog vozila kategorije L2e, -do 300 eura za kupovinu novog električnog vozila kategorije L1e-B⁸ <p>Navedeni iznosi koji se dodjeljuju isti su za fizičke i za pravne osobe.</p>
Srbija	Zakon o budžetu Zakon o zaštiti životne sredine Uredba o uslovima i načinu provođenja subvencionirane kupovine novih vozila koja imaju isključivo električni pogon, kao i vozila koja uz motor s unutrašnjim sagorijevanjem	<p><i>-podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih vozila</i></p> <p>Pravo na podsticaj imaju pravne osobe, poduzetnici i fizičke osobe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -5.000 eura za vozila kategorije M1 i N1 isključivo na električni pogon, -3.500 eura za vozila kategorije M1 i N1 koja su hibridna <i>plug-in</i>, kao i vozila koja su <i>range extender</i>, s emisijama CO₂/km do najviše 50 g/km,

⁶ <https://customs.gov.mk/images/documents/motorniVozila/UredbaPresmetkaDMV.pdf> ;
https://autofocus.mk/sporedba-na-sistemite-na-subvencii-na-elektricni-vozila-vo-germanija-i-vo-makedonija/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=sporedba-na-sistemite-na-subvencii-na-elektricni-vozila-vo-germanija-i-vo-makedonija

⁷ Javni poziv za nepovratne finansijske podsticaje za električna vozila, Službeni list Slovenije br. 184/20 https://www.uradni-list.si/_pdf/2020/Ra/r2020184.pdf

⁸ Slovenački javni fond za zaštitu životne sredine <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud/elektrina-in-hibridna-vozila/elektrina-in-hibridna-vozila-subvencija-276>

	pokreće i električni pogon (hibridni pogon) ⁹		-2.500 eura za vozila kategorije M1 i N1 koja su hibridna samopunjiva s emisijama CO2 do najviše 100 g/km -500 eura za vozila kategorije L3 – L7, -250 eura za vozila kategorije L1 i L2
Švedska	akti koje je donijela Vlada	- <i>podsticaj za kupovinu električnih i hibridnih vozila u okviru sistema bonus-malus</i> , koji se primjenjuje od 01.7.2018.: -najviše do 60.000 SEK (oko 6.000 eura), -do 25% cijene vozila. S druge strane, povećan je porez na motorna vozila za vozila na benzin i dizel u periodu od prve tri godine od 01.7.2018. ¹⁰	-6.000 eura za električna vozila i vozila na vodonik s 0 emisije CO2, -za svaki gram emisije CO2 podsticaj se smanjuje za 833 SEK (oko 83 eura), -najniži podsticaj od 1.000 eura za vozila s emisijom CO2 najviše 60 g/km, -od 1.000 eura za vozila koja koriste npr. kombinaciju prirodnog gasa i biogasa i slično ¹¹

Fond za zaštitu životne sredine **Crne Gore** objavio je javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za kupovinu električnih i hibridnih vozila za 2021. godinu,¹² prema kojem je za ovu svrhu u 2021. godini namijenjeno ukupno 100.000 eura, od čega 50.000 eura za električna vozila, a 50.000 eura za hibridna vozila.

U **Hrvatskoj** Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je od 2014. do 2020. godine sufinansirao nabavku više od 4.500 energetski učinkovitijih vozila (električnih, hibridnih i hibridnih *plug-in* vozila) sa 153 miliona kuna (39.912.236,37 KM). Prema podacima Centra za vozila Hrvatske, u Hrvatskoj je 2012. godine bilo 13 električnih automobila, dok ih je u 2020. godini registrirano preko 1.300.¹³

U 2021. godini Fond je osigurao 105 miliona kuna za sufinansiranje kupovine energetski učinkovitih vozila, od čega 90 miliona kuna (23.477.786,10 KM) za fizičke i pravne osobe, a 15 miliona kuna (3.912.964,35 KM) za javni sektor. Prvi korak u provođenju ovog modela sufinansiranja je bila objava Javnog poziva za proizvođače, generalne zastupnike ili uvoznike motornih vozila, koji su Fondu prijavili prodajna mjesta i dostupne modele energetski učinkovitih vozila. Pritom je svako prodajno mjesto dobilo korisnički račun za prijavnu aplikaciju Fonda. Zatim, nakon što je Fond objavio Javni poziv za građane i firme, prodavci su putem prijavnice aplikacije Fonda korisnike prijavljivali za sufinansiranje. Kako bi ostvario pravo na sufinansiranje, kupac u određenom roku mora uplatiti i obavezni minimalni predujam za vozilo, u iznosu od 7% traženih sredstava Fonda, što za fizičke osobe iznosi do 4.900 kuna, a za pravne osobe do 28.000 kuna.

Do 24.6.2021. primljeno je 1.496 zahtjeva za sufinansiranje 1.983 vozila, čime je iskorišten iznos od 90 miliona kuna. **Nabavka vozila se sufinansira s do 40% po vozilu, a maksimalni iznos podsticaja zavisi od kategorije vozila.** Za električna vozila kategorije L1-L7 osigurano je do 20.000,00 kuna, za hibride *plug-in* do 40.000,00 kuna, a za kupovinu vozila s električnim

⁹ <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/uredba/2020/156/6/reg>

¹⁰ Odgovor Parlamenta Švedske na upite ECPRD 4086 od 16.5.2019. i 4121 od 02.7.2019.

¹¹ Odgovor Parlamenta Švedske na upite ECPRD 4086 od 16.5.2019. i 4121 od 02.7.2019.

¹² <https://www.eko-fond.me/files/documents/1613374153->

[Javni%20poziv%20za%20nabavku%20elektri%C4%8Dnih%20i%20hibridnih%20vozila%20za%202021.%20godinu.pdf](https://www.eko-fond.me/files/documents/1613374153-Javni%20poziv%20za%20nabavku%20elektri%C4%8Dnih%20i%20hibridnih%20vozila%20za%202021.%20godinu.pdf)

¹³ Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost Hrvatske <https://www.fzoeu.hr/hr/sufinanciranje-nabave-energetski-ucinkovitijih-vozila/7713>

pogonom ili na vodonik do 70.000,00 kuna. Sredstva su dostupna i za vozila kategorije N1: za hibridna vozila *plug-in* do 40.000,00 kuna i vozila s električnim pogonom ili pogonom na SPP, UPP ili vodonik - do 70.000,00 kuna. Vozila kategorije N2, N3, M2, M3 s električnim pogonom, hibridnim *plug-in* pogonom, pogonom na SPP, UPP ili vodonik sufinansiraju se maksimalno s 400.000 kuna.¹⁴

Građani sufinansiranje mogu ostvariti za jedno novo vozilo, dok firme mogu kupiti i više njih, pri čemu mogu dobiti najviše do 400.000 kuna bespovratnih sredstava. I jedni i drugi kupljena vozila moraju zadržati u vlasništvu dvije godine.

Nakon rezervacije sredstava kupac je dužan na osnovu potvrde uplatiti obavezni minimalni predujam na račun prodajnog mjesta. U roku od 8 dana od dana izdavanja potvrde, prodajno mjesto mora učitati račun za predujam i dokaz o prijemu uplate obaveznog minimalnog predujma od strane kupca. Kupac će od Fonda primiti e-mail s potvrdom uspješnog dovršetka prijave na Javni poziv Fonda. Korisnici čije prijave budu pozitivno ocijenjene na adresu će preporučenom poštom primiti Odluku i Ugovor o sufinansiranju. Fond će korisniku sredstva isplatiti jednokratno, u roku od 30 dana od zaprimanja potpune dokumentacije za isplatu.¹⁵

U **Sloveniji** je nedavno smanjen iznos podsticaja za kupovinu električnih vozila, s obzirom na to da je povećan broj prijava za podsticaj, a s druge strane snižavaju se cijene električnih vozila. Na primjer, podsticaj za novo električno vozilo kategorije M1 ranije je iznosio do 7.500 eura, a sada iznosi do 4.500 eura. Podsticaji se više ne dodjeljuju za hibridne automobile.¹⁶

U budžetu **Srbije** za 2021. godinu predviđeno je 120 miliona dinara (1.996.155,60 KM) za subvencioniranje kupovine električnih i hibridnih vozila. Na osnovu toga Vlada je donijela uredbu o subvencioniranju kupovine ovih vozila, koju provodi Ministarstvo zaštite životne sredine, kojem se zahtjevi za subvencioniranu kupovinu mogu podnijeti do 1.11.2021.

U **Nizozemskoj**, u okviru Državnog sporazuma o klimi, cilj je da do 2030. godine sva nova vozila imaju emisiju CO₂ 0 g/km. Na električna vozila, do kraja 2024. godine, primjenjuje se izuzeće od plaćanja poreza na kupovinu motornog vozila i poreza na korištenje puteva. Na hibridna vozila *plug-in* odnosilo se plaćanje 50% poreza na kupovinu motornog vozila i poreza na korištenje puteva, a primjenjivalo se do kraja 2020. Od 01.7.2020. godine primjenjuje se podsticaj za kupovinu novih električnih vozila u iznosu od 4.000 eura. Ovaj iznos počinje se smanjivati od 2021. godine, a Vlada će određivati fiksni iznos po vozilu i vršiti godišnje ocjenjivanje rezultata podsticaja i prodaje električnih vozila. Od 01.7.2020. primjenjuje se podsticaj za kupovinu **polovnih** električnih vozila, koji iznosi 2.000 eura. Za navedene podsticaje namijenjen je iznos od 100 miliona eura godišnje. Podsticaji se dodjeljuju za vozila čija je cijena od 12.000 do 45.000 eura, a domet najmanje 120 km. Kupljeno vozilo mora nekoliko¹⁷ godina ostati u vlasništvu tog kupca, u Nizozemskoj. Ukoliko vlasnik u periodu od tri godine nakon kupovine kupi drugo vozilo, vraća dio primljenog podsticaja.¹⁸

¹⁴ Opis kategorija vozila nalazi se na kraju istraživanja.

¹⁵ Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti Hrvatske <https://www.fzoeu.hr/hr/sufinanciranje-nabave-energetski-ucinkovitijih-vozila/7713>

¹⁶ Energetika-net <http://www.energetika-net.com/vijesti/elektromobilnost/slovenija-je-bitno-smanjila-poticaje-za-elektricna-vozila-31496>

¹⁷ *enkele jaren* – nije preciziran broj godina

¹⁸ Odgovor Parlamenta Nizozemske na upite ECPRD 4086 od 16.5.2019. i 4121 od 02.7.2019; <https://www.klimaatakkoord.nl/mobiliteit/nieuws/2020/03/04/subsidie-op-elektrische-auto%E2%80%99s-voor-particulieren>; <https://www.klimaatakkoord.nl/mobiliteit/vraag-en-antwoord/tweedehands-elektrische-auto>; <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/national-climate-agreement-the-netherlands>

Vlada Njemačke donijela je 18.5.2016. godine mjere za podršku elektromobilnosti kojima su predviđeni podsticaji za kupovinu novih električnih vozila, finansiranje povećanja infrastrukture za punjenje, poreske mjere i kupovina električnih vozila od strane organa uprave. Za podsticaje za kupovinu električnih vozila predviđen je iznos od 1,2 milijarde eura. Polovinu ovog iznosa finansira državna Vlada, a drugu polovinu automobilska industrija.¹⁹

Opis kategorija vozila navedenih u istraživanju:

- M1-putnički automobil-motorno vozilo za prevoz putnika s najviše osam sjedišta osim sjedišta vozača
- M2-autobus-motorno vozilo za prevoz putnika mase do 5t
- M3-autobus-motorno vozilo za prevoz putnika mase veće od 5t
- N1-motorno vozilo za prevoz tereta mase do 5t
- N2-motorno vozilo za prevoz tereta mase od 5t do 12t
- N3-motorno vozilo za prevoz tereta mase veće od 12t
- L7e-motorno vozilo na četiri točka osim navedenih u kategoriji L6, s masom neopterećenog vozila manjom od 400 kg (550 kg za vozila za prevoz robe), bez mase akumulatora kod električnih vozila i čija najveća neto snaga motora ne prekoračuje 15 kW
- L6e-motorno vozilo na četiri točka mase do 425 kg najveće konstrukcijski određene brzine do 45km/h
- L5e-motorno vozilo na tri točka simetrično postavljena u odnosu na srednju uzdužnu osu, s toplotnim motorom radne zapremine koja je veća od 50 cm³ ili konstrukcijske brzine koja je veća od 50 km/h bez obzira na način pogona
- L4e-motocikl na dva točka s bočnom prikolicom
- L3e-motocikl na dva točka
- L2e-motorno vozilo na tri točka najveće konstrukcijski određene brzine do 45km/h
- L1e-moped na dva točka
- L1e-A-moped niskih performansi
- L1e-B-moped

¹⁹ Odgovor njemačkog Bundestaga na upit ECPRD 4086 od 16.5.2019.